

שר האוצר

כ"ג בחשוון התשע"ו
5 בנובמבר 2015
ח.ש. 2015-51221

לכבוד
חה"כ משה גפני
י"ר ועדת הכספים של הכנסת

הנדון: אישור מסגרת ערבות מדינה לקרן הלוואות לעסקים קטנים ובינוניים

1. עסקים קטנים מהווים כ- 97% מהעסקים הרשומים בישראל, מעסיקים כ- 29% מכלל המועסקים במשק ותורמים כ-33% מהתוצר הלאומי הגולמי¹. אף על פי כן, הם זוכים רק לכ-10% מהאשראי הבנקאי העסקי². עסקים אלה מתקשים להעמיד את הבטוחות הנדרשות על ידי הבנקים לצורך קבלת האשראי, וכן לשלם את הריביות הגבוהות הנדרשות מהם במהלך העסקים הרגיל, ולכן מתקשים להשיג את המימון הנדרש להם לפעילות שוטפת ולצמיחה.
2. מזה למעלה מעשור, מפעילה הממשלה קרנות הלוואות לעסקים קטנים ובינוניים בערבות המדינה במטרה להקל על עסקים אלה, המהווים מגוון צמיחה מרכזי במשק, את הנגישות לאשראי. מאז אפריל 2012 תועמד במסגרת הקרן הנוכחית אשראי בהיקף של למעלה מ- 6.8 מיליארד ש"ח, לכ-13,000 עסקים קטנים ו-800 עסקים בינוניים. סך האשראי בקרן צפוי לעמוד על כ- 9.2 מיליארד ש"ח על פני ארבע שנות פעילות.
3. לאור הצפי לסיום היקף האשראי בקרן באפריל 2016, בכוונתנו לייסד קרן הלוואות חדשה לעסקים קטנים ובינוניים בערבות המדינה, אשר מקורותיה יהיו שילוב בין כספי הבנקים וכספי הגופים המוסדיים המנהלים את כספי החיסכון של הציבור. הקרן צפויה לקום במתכונת דומה לזו של הקרן הפועלת כיום, במסגרתה מועמדות הלוואות לעסקים קטנים (בעלי היקף מחזור של עד 25 מלש"ח בשנה) ועסקים בינוניים (בעלי היקף מחזור הנע בין 25 ל-100 מלש"ח בשנה). לצורך הקמת הקרן פורסם בתודש ספטמבר 2015 מכרז, שכל אחד מהזוכים בו יהיה מורכב מבנק אחד, וגוף מוסדי אחד או יותר (להלן- השותפות), ויעמיד את ההלוואות לעסקים.
4. לאור האמור לעיל, ולפי סעיף 2(א) לחוק ערבויות מטעם המדינה, תשי"ח- 1958 (להלן- החוק), הנני מבקש את אישור ועדת הכספים להקצאת ערבות מדינה לשותפויות בסכום כולל של 600 מלש"ח. סכום זה ימונף על ידי השותפויות אשר יזכו במכרז להלוואות לעסקים בהיקף אשר יעלה, להערכתנו, על 6 מיליארד ₪.
5. יצוין כי סך ערבויות המדינה התקפות, יחד עם מסגרת הערבות אשר אישורה נדרש כעת, לא עולה על מסגרת הערבות המותרת לפי סעיף 3(ב') לחוק- עד 10% מתקציב המדינה (ללא תקציב פיתוח) הצפוי לשנת 2015.

בברכה,
משה כחלון

¹ מתוך דו"ח הסוכנות לעסקים קטנים ובינוניים במשרד הכלכלה, בנושא "מצב תקופתי בנוגע לעסקים קטנים ובינוניים בישראל", ספטמבר 2014.
² מתוך דו"ח מרכז המחקר והמידע של הכנסת בנושא "סקירת מגוון העסקים הקטנים וניהוח משקלו באשראי העסקי ובתוצר העסקי", אוקטובר 2013.